

lokale subsidiereglementen
voor een duurzame
solidaire wereld

Gids lokale subsidiereglementen

In samenwerking met:

VVSG

lokale subsidiereglementen voor een duurzame solidaire wereld

- Voorlopige online- versie : <https://www.lokaal-mondiaal-oost-vlaanderen.be/pdf/1aQqa>
- Op basis van analyse van 99 Vlaamse subsidiereglementen

In samenwerking met:

VVSG

lokale subsidiereglementen voor een duurzame solidaire wereld

Aantal bestudeerde reglementen en subsidie-onderdelen per provincie

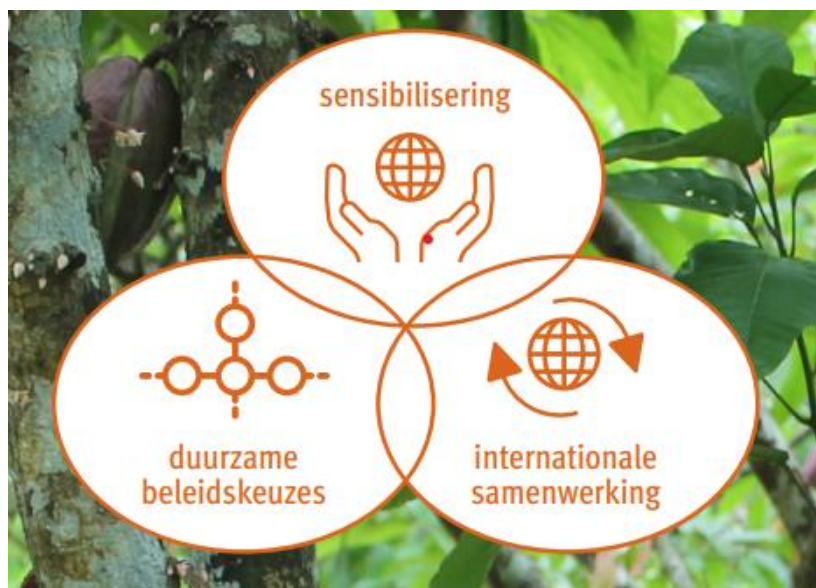
Provincie	Aantal reglementen	Mondiale samenwerking	Noodhulp	Sensibilisering	Nominatieve steun	Inleefreizen	Werkings-toelagen	andere
Oost-Vlaanderen	26	14	7	12	7	6	10	3
West-Vlaanderen	32	15	10	16	2	10	8	3
Limburg	13	5	2	4	1	4	3	1
Antwerpen	21	10	6	9	5	5	5	0
Vlaams brabant	7	7	4	6	5	3	4	0
Totaal	99	51	29	47	20	28	30	7

In samenwerking met:

lokale subsidiereglementen voor een duurzame solidaire wereld

In samenwerking met:

VVSG

Het belang van subsidies voor Mondiale Solidariteit

Niet alle steun voor mondiale solidariteit: via subsidiereglement geregeld.
Zie ook: de Inspiratiegids lokaal mondiaal beleid in de beleids- en beheerscyclus van de VVSG

Subsidiereglementen zijn wel een belangrijk instrument!

- ondersteuning van partners en projecten in het **Globale Zuiden**;
- **noodhulp**;
- sensibiliserings- en vormingsactiviteiten in de eigen gemeente rond mondiale solidariteit;
- **inleefreizen**, stages of vrijwilligerswerk in het Globale Zuiden;
- **werkingstoelagen** voor lokale organisaties of verenigingen die werken rond mondiale solidariteit;
- **nominatieve subsidies** voor organisaties die werken rond mondiale solidariteit.

Belang van GESCHREVEN en GOEDGEKEURDE subsidiereglementen

- ✓ duidelijkheid
- ✓ gelijkheid
- ✓ gedragenheid

In samenwerking met:

Algemene tips voor subsidiereglementen

- ✓ Minder is soms beter
- ✓ Hou het eenvoudig
- ✓ Behoud het goede en durf ook vernieuwend te zijn (vermijd 'copy-paste')
- ✓ Duidelijke structuur, duidelijke titels en ondertitels
- ✓ Algemene bepalingen versus specifieke bepalingen
- ✓ Heldere taal
- ✓ Zorg dat de verhoudingen kloppen (oa. tussen budgetten, verwachtingen, regelgeving, procedures, verantwoordingseisen,...)
- ✓ Zorg voor congruentie (tss. subsidie-onderdelen, mondiale subsidies en tss. alle lokale subsidiereglementen)
- ✓ Zoek en vraag ondersteuning

Welke info bevat een goed Subsidiereglement?

- Wat is het doel van de ondersteuning? Waartoe dient de ondersteuning? **(Doelstelling)**
- Hoeveel zet je in op wat? **(Verdeling van de beschikbare middelen)**
- Wat is het maximaal subsidiebedrag dat kan aangevraagd en toegekend worden? **(Subsidiebedrag)**
- Wie kan de ondersteuning aanvragen? **(Aanvragers)**
- Waar kijkt de jury naar bij de beoordeling van de aanvraag? **(Toekenningscriteria)**
- Stelt het lokaal bestuur bepaalde geografische beperkingen in voor de uitvoering van gesubsidieerde projecten of activiteiten? **(Geografische restricties)**
- Hoe vraag je de subsidie aan en wanneer? **(Aanvraagprocedure)**
- Hoe wordt de aanvraag behandeld? Door wie? In welke termijn? **(Toekenningsprocedure)**
- Wat verwacht het lokaal bestuur op vlak van verslaggeving en verantwoording? Hoe en tegen wanneer? **(Verantwoordingsprocedure)**

Wat wil je bereiken met de (financiële) ondersteuning?

De basisvraag van elk subsidiereglement is: wat wil je daar als lokaal bestuur mee bereiken? 'Projecten of organisaties financieel ondersteunen' is geen doelstelling op zich. Waar wil je als bestuur aan bijdragen door het toekennen van financiële ondersteuning? Het antwoord op die vraag is het fundament van jouw subsidiereglement. Vlaamse reglementen die een (algemene) doelstelling formuleren, vermelden dat ze met de financiële ondersteuning:

- uitvoering willen geven aan het **lokaal mondiaal beleid**;
- de **duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)** willen helpen realiseren;
- het belang van wereldsolidariteit en/of mondiale rechtvaardigheid willen onderschrijven;
- in hun gemeente of stad het draagvlak van en voor internationale solidariteit willen verbreden en/of **wereldburgerschap** willen bevorderen.

De doelstelling van het subsidiereglement vertaalt de lokale visie op **mondiale samenwerking**, de rol daarin van lokale besturen en andere partners, zoals de lokale **burgerinitiatieven**. Denk dus na over de visie en doelstelling achter de subsidie en wees je bewust van het begrippenkader dat je daarbij hanteert. Achter de woorden schuilt immers een visie op **mondiale solidariteit**.

Hoeveel zet je waarop in? – Verdeling van de beschikbare middelen

Het is daarbij niet altijd noodzakelijk reeds absolute bedragen vast te zetten per subsidie-onderdeel. Maar het kan een voordeel zijn om een proportioneel percentage van het beschikbare jaarlijkse budget voor mondiale solidariteit toe te wijzen aan elk subsidie-onderdeel. Zo kan je een minimum of maximum percentage bepalen van het beschikbare jaarbudget voor mondiale solidariteit dat naar **noodhulp** gaat, samenwerking in het **Globale Zuiden**, bewustmaking in de gemeente, enz.

Zorg in ieder geval voor realistische jaarlijkse budgetten in functie van de vooropgestelde doelstellingen. Zorg ook voor voldoende personeelsinzet voor opvolging en begeleiding. Soms hebben lokale organisaties daar evenveel of meer aan dan aan (beperkte) financiële steun.

Denk ook na over de bestemming van restbedragen. Wat gebeurt er met budget dat niet besteed werd? Ook de toekenning of herverdeling van restbedragen verloopt idealiter op basis van duidelijke criteria die ervoor zorgen dat de herbestemde middelen bijdragen aan de doelstellingen van het **lokaal mondiaal beleid**.

Hoe bepaal je de hoogte van het bedrag dat je toekent?

Neem voor de duidelijkheid exacte maximum-subsidiebedragen op in het reglement. Maak daarbij een duidelijk onderscheid tussen het (totaal) beschikbaar jaarlijks budget voor een bepaald reglement-onderdeel (bv. vrijwilligerswerk of **noodhulp**) en het maximum bedrag waarop een aanvrager aanspraak kan maken. Dit is belangrijk voor de transparantie en schept ook duidelijke verwachtingen.

Hoe bepaal je het bedrag van de financiële steun (per aanvrager)? Ook dat is weer gelinkt aan de doelstelling van het reglement(onderdeel). Wanneer de belangrijkste doelstelling is om de werking van zoveel mogelijk lokale organisaties rond mondiale solidariteit te ondersteunen, kan je eerder kiezen voor (veel) kleine bedragen. Wanneer de voornaamste doelstelling is om zoveel mogelijk inwoners van de gemeente/stad te sensibiliseren rond een afgebakend thema in een bepaalde periode, kies je misschien beter voor het ondersteunen van een sterk gespecialiseerde organisatie via één groter subsidiebedrag.

- Werken met vaste bedragen of toekenning op basis van puntensysteem?
- Combinatie mogelijk van vast basisbedrag en aanvullende premies (op basis van punten/criteria)
- Verdeling budget op basis van aantal aanvragen: is dat effectief en efficiënt?
- Co-financiering vereist?

Wie kan de subsidie aanvragen?

- Staat in relatie met de doelstelling
 - Vb 1: mondiale projecten in Globale Zuiden: is primair doel ontwikkeling daar of eerder sensibilisering hier?
 - Vb. 2: noodhulp: is primair doel eerste noodhulp (basisbehoeften) of humanitaire steun & wederopbouw?
- Nadelen van beperking subsidies tot (actieve) leden van de mondiale raad
- Formele organisatievereisten ? (ngo, door lokaal bestuur erkende organisatie, feitelijke vereniging, personen...?)
- Domicilie in gemeente – link met gemeente – activiteit in gemeente -...?
- Bepaalde subsidielijnen voor specifieke doelgroepen? Vb. jongeren / onderwijs / diasporaverenigingen

Welke inhoudelijke criteria zijn bepalend bij de beoordeling van de aanvragen?

Vermeld in het reglement duidelijk welke inhoudelijke criteria bepalend zullen zijn bij de beoordeling van de aanvraag. Dit is belangrijk voor de aanvragers maar ook voor het selectiecomité op het moment van de beoordeling.

Waak erover dat deze criteria direct gekoppeld zijn aan de doelstelling die je wil bereiken met het verlenen van deze subsidie.

Zorg ervoor dat de inhoudelijke en kwalitatieve vereisten duidelijk, concreet en in verhouding zijn tot de doelstelling én de hoogte van de financiële steun. Lokale subsidies zijn doorgaans beperkt waardoor bescheiden toekenningscriteria van toepassing zijn.

Beperk het aantal inhoudelijke criteria. Zorg ervoor dat die zo eenduidig en objectief mogelijk te beoordelen zijn. Vermijd koepelbegrippen zoals 'duurzaam', 'participatief', 'emancipatief' die heel ruim te interpreteren zijn of geef heel duidelijk aan wat je daarmee bedoelt. 'Financiële duurzaamheid' kan je bijvoorbeeld in jouw aanvraagformulier concretiseren via de vraag: 'Stopt het project (of de actie) wanneer de lokale subsidie stopt'?

Om de subsidies toegankelijker te maken, kan je met beloningen werken zoals extra premies, in plaats van veel strenge vereisten. Beloon bijvoorbeeld lokale sensibilisering over het project met een extra premie. Dit stimuleert de groei en de 'verbreding' van lokale organisaties zonder meteen al te zware subsidievoorwaarden te eisen.

Beperk je de geografische inzet van de subsidies?

Afhankelijk van subsidie-onderdeel en doelstelling daarvan

- Vb. 1: vrijwilligerswerk enkel in Globale Zuiden of ook hier mogelijk?
- Vb. 2: mondiale samenwerking – landen op DAC-lijst van OESO?
- Vb. 3: sensibilisering – activiteiten in gemeente of ook samenwerking met randgemeenten mogelijk?
- Noodhulp?

Hoe dan ook is het aan te raden flexibel om te springen met geografische beperkingen en – mits een goede motivering – ruimte te laten voor uitzonderingen op de regel.

Voor welke kosten kan de subsidie gebruikt worden?

Denk als bestuur goed na over welke voorwaarden je stelt op vlak van financiële besteding van de subsidie. Hoe meer condities je stelt; hoe groter de administratieve last en opvolging voor de aanvrager én de gemeentelijke ambtenaar. Vraag je steeds af of het sop de kolen wel waard is. Financiële clausules zijn overigens soms moeilijk te controleren.

- Welke redenen zijn er om bepaalde kostenposten uit te sluiten? Durf 'oude' financiële clausules in vraag te stellen!
- Ook kleine organisaties hebben beheers- en werkingskosten die ze moeilijk op andere donoren kunnen verhalen. Een beperkte financiële stimulans van het lokaal bestuur kan een welkome 'niet-kostenpost-gebonden' steun zijn!

Mondiale solidariteit promoten op basis van vertrouwen en 'samenwerking', wil echter niet zeggen dat er geen rekenschap dient te gebeuren over de goede besteding van publieke middelen. Maar dit kan ook op een andere manier: via een artikel over het project of de activiteit in het gemeentelijk infoblad; de organisatie van een sensibiliserende activiteit voor een breed publiek in de gemeente; beeldmateriaal of online getuigenissen over de realisaties van het project; enz.

In samenwerking met:

Hoe en wanneer kan financiële steun Aangevraagd worden?

- aanvraagprocedure

- Duidelijk de procedure en deadlines vermelden
- Uitvoeringsperiode aangeven: kalenderjaar of werkingsjaar?
- Toekenning subsidiëring mogelijk voor meerdere jaren?
- Eenvoudig aanvraagformulier voorzien (online – ev. via tool)
- Geen onnodige gegevens opvragen (Zie ook GDPR)
- Belangrijke inhoudelijke of financiële criteria: plaats in aanvraagformulier!
- Voor noodhulp en werkingstoelagen kunnen aangepaste procedures voorzien worden
 - ✓ Vb. Jaarverslag/verantwoording van voorbije kalenderjaar kan dienen als aanvraag werkingstoelagen van komend of lopend jaar

provincie
Oost-Vlaanderen

Beperkt werklast voor aanvrager, ambtenaar & extern beoordelaar

In samenwerking met:

VVSG

Wie keurt de aanvraag goed of af? – goedkeuringsprocedure

- Wees transparant over goedkeuringsprocedure in subsidiereglement
- Bewaak onafhankelijkheid in advies en beoordeling! (zie: leden mondiale raad –
→ geen partij en rechter tegelijkertijd!)
- Goedkeuring door College burgermeester en schepenen → gedragenheid & engagement
- Advies via
 - ✓ Adviesraad
 - ✓ Intern selectiecomité (met oa. ambtenaren van verschillende diensten?)
 - ✓ Selectiecomité met deelname van externe experts
- Rol ambtenaar mondiaal beleid (facilitator van proces of betrokken via advies)?

Hoe en wanneer moet de subsidie Verantwoord worden - verantwoordingsprocedure

In verschillende reglementen weegt de financiële verantwoording vandaag de dag meer door dan het inhoudelijk verslag. En er wordt weinig gerept over inhoudelijke opvolging en ondersteuning door het lokaal bestuur. Een complexe bewijslast werkt vaak ontmoedigend en verhoogt de drempel voor nieuwe, jonge en diverse organisaties en vrijwilligers. Hou daarom de financiële maar ook de inhoudelijk verantwoording zo eenvoudig mogelijk.

Zorg ervoor dat de financiële verantwoordingsvereisten in verhouding staan tot de toegekende bedragen. Voor kleine subsidiebedragen (1.000 euro of minder) is het misschien niet nodig, noch zinvol om veel bewijsstukken op te vragen. De Vlaamse wetgeving laat dit ook toe⁹.

- Overzicht van globale financiering ipv controle individuele betaalbewijzen?
- Projecten > 50,000€ totaal budget: mogelijkheid bekijken met co-financiers om te investeren in onafhankelijke (lokale) audits
- Voldoende aandacht aan inhoudelijke opvolging en ondersteuning
- Eenvoudig sjabloon voor inhoudelijke terugkoppeling

Andere bepalingen

- Wat als het verkeerd loopt?

Welke wijzigingen dienen te worden doorgegeven? Tegen wanneer en op welke manier? Wanneer moet een herbestemming van de middelen enkel gemeld of expliciet aangevraagd worden? Wat moet er gebeuren als de uitvoering van het project of de activiteit niet zal kunnen gebeuren binnen de aangegeven periode?

Vermeld in ieder geval ook wie finaal de aanvraag tot wijzigingen zal goedkeuren of afkeuren. En wie de eindbeslissing neemt over betwistingen of zaken die niet voorzien zijn in het reglement. Meestal is dit het college van burgemeester en schepenen.

- Kan een subsidie vernieuwd worden? Onder welke voorwaarden?
- Wat als de aanvrager niet akkoord gaat met de beslissing?

Het is aan te raden dat het subsidiereglement kort de beroepsprocedure vermeldt die een aanvrager kan opstarten bij een negatieve beslissing. Het vermelden van de beroepsprocedure helpt aanvragers om te begrijpen welke stappen ze kunnen ondernemen als ze het niet eens zijn met de beslissing. Dit draagt bij aan een eerlijk en transparant proces.

Tenslotte: maak jezelf bekend!

- Via de website van de gemeente of stad;
- via het gemeentelijk infoblad of andere communicatiekanalen;
- via het direct aanschrijven van organisaties die in aanmerking komen voor de financiële steun (bv. **werkingstoelage**);
- via het organiseren van infosessies en vormingen over de reglementen en de procedures;
- via voorstelling van gesubsidieerde activiteiten, projecten of organisaties op evenementen georganiseerd door het lokaal bestuur;
- via vermelding van de steun en het logo van het lokaal bestuur op alle communicatie- en promotiemateriaal van de gesubsidieerde activiteiten.

- Zorg voor ondersteuning en begeleiding. Eén-op-één waar nodig (vb. diaspora)
- Zet gesubsidieerde acties mee in de kijker

Verklarende woordenlijst

Werkingstoelage: een financiële bijdrage of subsidie die wordt verstrekt aan organisaties, instellingen of verenigingen om hun dagelijkse werking en activiteiten te ondersteunen. Deze toelage kan worden gebruikt voor diverse operationele kosten of voor de organisatie van activiteiten en evenementen.

Consortium: een (meestal tijdelijk) samenwerkingsverband tussen twee of meer organisaties of ondernemingen, gericht op het realiseren van een specifiek project of doel.

provincie
Oost-Vlaanderen

In samenwerking met:

VVSG

lokale subsidiereglementen
voor een duurzame
solidaire wereld

Bedankt!

Lieve.daeren@oost-vlaanderen.be

In samenwerking met:

vvsG

